

Bevæggrund for projektet og hovedtrækkene i resultatet

ved biskop Niels Henrik Arendt, biskop over Haderslev Stift og formand for styregruppen

1. For to år siden besluttede Biskopperne at anmode folkekirkens Mellemkirkelige Råd (herefter MKR) om at iværksætte en kortlægning af migrantmenigheder i Danmark. At vi rettede henvendelse til MKR var naturligt, dels fordi MKR nu engang varetager folkekirkens mellemkirkelige kontakter, dels fordi spørgsmålet om migrantmenighederne og deres forhold til folkekirken ved flere lejligheder havde været drøftet i MKR.

Det er ikke et udtryk for et imperialistisk ønske om at "få fod" på migrantmenighederne, med ud fra det mere ydmyge, at her var der faktisk et kirkeligt meget aktivt område, som den officielle kirke havde meget begrænsede informationer om, og hvor vi måske også havde forsømt den opgave at være med til at sikre, at kristne migranter ikke bare følte at hænge frit i luften i dette land i forhold til kirke og kristendom. Ikke så sjældent lød det jo: "Hvor er egentlig kirken i dette land – er der et fællesskab at tilslutte sig?"

2. Det er ikke det første initiativ i forhold til migrantmenighederne. Der har faktisk gennem efterhånden en del år været en række initiativer i gang, iværksat af organisationer, både folkekirkelige og frikirkelige, af missionsselskaber og også af enkelte folkekirkemenigheder og enkelte stifter. Det vil føre for vidt her at nævne alle, men det er naturligt at nævne to organisationer, fordi disse kom til at spille en afgørende rolle for kortlægningsarbejdet, nemlig KIT – Kirkernes Integrations Tjeneste, som er nedsat af række kirkesamfund og organisationer, primært med frikirkelig baggrund. KIT blev så at sige entreprenør på opgaven med Elisabeth Krarup de Medeiros som omdrejningspunkt. Og desuden Tværkulturelt Center, hvis arbejde er iværksat af en række folkekirkelige organisationer og menigheder, også heriblandt enkelte fra den bredere protestantiske familie. Tværkulturelt Center havde stået for den første kortlægning i DK og stillede sig til rådighed med hele deres omfattende viden om kristne nydanskere.

Der blev nedsat en styregruppe med virkelig bred repræsentation, både fra det folkekirkelige og det kirkeligt-organisationsmæssige landskab, og vi fandt det fra begyndelsen vigtigt også at have Den katolske Kirke i Danmark med, som forståeligt nok er den enkelt-kirke i Danmark, der har kontakt med flest kristne nydanskere. Det afspejler jo dens placering i den kristne familie på verdensplan.

3. Beslutningen om at iværksætte en sådan kortlægning og i det hele taget øge det folkekirkelige informations-niveau og bevidstheden om migrantmenighedernes tilstedeværelse og liv i det danske samfund er udtryk for den enkle kendsgerning, at globaliseringen har "nået folkekirken" - og afsætter mange spor på det kirkelige område, også helt lokalt. Migrantmenigheder er menigheder af flygtninge, menigheder af indvandrere, men bestemt også menigheder, der betjener folk fra andre lande, som kun midlertidigt og af meget forskellige grunde opholder sig i Danmark. Folkekirken har igennem Danske Sømands- og Udlandskirker oplevet at behovet for kirkelig betjening på dansk udenfor Danmark bestemt ikke er mindsket, men snarere betydeligt vokset i de sidste årtier. Og migrantmenighederne i Danmark er udtryk for det samme: en ikke ubetydelig del af verdens befolkning, også den kristne del af den, er på vandring i disse år – og tager kristendommen med sig!

4. Der har været 2 formål med projektet:

a) dels det rent informationsmæssige: hvor mange er de, hvem er de (kirkeligt og sprogligt), hvor er de, har de præster, hvilke lokaler holder de til i, hvilken kontakt har de med det øvrige kirkeliv i Danmark?

Den viden er der behov for på nationalt plan, men måske i virkeligheden først og fremmest ude i stifterne og provstierne. For når folkekirke-menigheder er blevet ålet for at være lukkede i forhold til nytilkomne kristne, har det reelle svar indtil nu været: fortæl os, hvor de er, for vi vil gerne vise gæstfrihed og have kontakt, men det er meget lidt synligt for os.

b) netop at opfordre til kontakt imellem folkekirkemenighederne og migrantmenighederne, ud fra en forståelse af, at det faktisk kan være til gavn for begge parter. For migrantmenighederne kan det betyde en hjælp til at få løst helt konkrete problemer og spørgsmål; det kan modvirke følelsen af isolation for den enkelte menighed, det kan helt generelt have gode integrations-konsekvenser. Øget forståelse af hvordan Danmark åndeligt er skruet sammen. Og for folkekirkelige menigheder: inspiration fx musikalsk, udblik til andre kirkesamfund og (det tillader jeg mig også at nævne) inspiration/hjælp mht. hvordan folkekirken varetager sin missionsforpligtelse i forhold til ikke-kristne her i landet.

Altså: en kortlægning og informationsindsamling og et kontaktskabende projekt.

5. Nu foreligger så resultatet af projektets første del, kortlægningen både af migrantmenigheder, men også af hvordan man forskellige steder allerede har etableret kontakter. Så vi har allerede inspirationsmaterialet til anden del af projektet.

Jeg vil nævne nogle hovedtræk fra undersøgelsen:

a) stærkt voksende antal – over 200 migrantmenigheder, mere end 50 kommet til i bare de seneste 3-4 år (det mere end en ny om måneden). Målt alene på antallet kunne man sige, at hvis de var slået sammen under én paraply ville det faktisk være det næststørste kirkesamfund i DK – med al respekt for den katolske kirke, som jo altså huser en ikke ubetydelig del af dem. Det er også et område, hvor der er en del bevægelse – der er opstået nye menigheder siden undersøgelsen blev færdig, og der er også forsvundet nogle.

b) de er geografisk spredt, selvfølgelig med en betydelig vægt i hovedstadsområdet, men de findes i alle folkekirkens stifter. Konfessionelt vidtspændende, fra den ortodokse tradition, ja nogle endda med oldkirkelige rødder, fra den katolske kirke, og fra stort set hele den protestantiske familie. Det er også karakteristisk, at nogle af dem er svære at få til at passe ind i vore traditionelle begreber om kirkesamfund, fordi det er et sprogligt eller etnisk-kulturelt fællesskab mere end konfession, der har bragt dem sammen.

c) det er i hovedsagen menigheder med et ganske højt aktivitetsniveau – de er "the church from home away from home" (med en let modificering a mottoet for dansk KFUK i London), altså sociale fællesskaber, men de er først og fremmest gudstjenestefejrende menigheder. Og vi kan lige så godt tage det med med det samme: de går procentuelt langt mere i kirke end danske folkekirkemedlemmer. De går i øvrigt også mere i kirke end muslimerne i Danmark går i moskeen, hvis vi skal sammenligne med de nyeste informationer fra det område.

d) de har faktisk – og det er en glædelig og nok også lidt overraskende ting – de har gode kontakter til danske kirkesamfund, herunder også og ikke mindst til folkekirken. Faktisk har op imod en fjerdedel af dem (for at være præcis: 45) fundet lokaler i tilknytning til en lokal sognekirke. Beskyldningen om at folkekirken totalt har ignoreret denne nye kirkelige virkelighed har heldigvis vist sig ikke at have noget på sig, og jeg vil

gerne kippe med flaget for de sogne, provstier og stifter, menighedsråd og præster, som har haft øjnene åbne og vist imødekommenhed. Det er stadigvæk kun i et bestemt hjørne af folkekirken, at man tror at kristendom kun findes på dansk.

6. Hvad skal så ske nu? Projektet har mulighed for at fortsætte 4 måneder endnu, det vil sige der kan følges op på kontakterne, og der kan måske etableres nogle nye. Men ellers må man selvfølgelig sige, at nu har folkekirken og de enkelte stifter og provstier det materiale, der skal til – og nu er det sådan set op til dem. Projektet fortsætter dog i elektronisk form, idet der er oprettet en hjemmeside; KIT og Tværkulturelt Center vil påtage sig at få den holdt ajour, sådan at man ikke om fem år pludselig skal til at begynde forfra. Det er også meningen at fremtidige migrantmenigheder kan finde informationer der, fx finde beslægtede menigheder andre steder i landet, og det er ikke mindst meningen at folkekirkemenigheder der kan få ideer og inspiration til den form for mellemkirkeligt arbejde, der består i helt lokale kontakter til migrantmenigheder. En ny dimension til begrebet venskabsmenigheder.

7. Konferencen i dag altså afslutningen på 1. del og startskuddet til netværksdannelse udover den der allerede findes. TAK på biskoppernes vegne til Integrationsministeriet, til alle der har bidraget økonomisk eller på anden måde samt til MKR og KIT.